

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๒๕ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติองค์กรปฏิรูป
กฎหมาย พ.ศ. .... (นายเจริญ จรรย์โกมล เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา
ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกมล บันไดเพชร	๒. นายกมลวิศว์ แก้วแฝก
๓. นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์	๔. นายกิตติศักดิ์ รุ่งชนเกียรติ
๕. นายชจิตร ชัยนิคม	๖. นายคณิน บุญสุวรรณ
๗. นายจรรพพงศ์ เรืองสุวรรณ	๘. นายชาญชัย ประเสริฐสุวรรณ
๙. นายทศพล เฟื่องส้ม	๑๐. นายเทวฤทธิ์ นิกเทศ
๑๑. นายธนา ชีรวินิจ	๑๒. นายธีระชาติ ปางวิรุฬห์รักษ์
๑๓. นายนิคม เขาวักติโสภณ	๑๔. นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ
๑๕. นายประกิจ พลเดช	๑๖. นายประชา ประสพดี
๑๗. นายประพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา	๑๘. นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์
๑๙. นายพลสิทธิ์ อิศววัฒนาพร	๒๐. นายพีรพันธุ์ พาลุสุข
๒๑. นายไพจิตร ศรีวรขาน	๒๒. นายมานิตย์ จิตต์จันทร์กลับ
๒๓. นายวัลลภ นาคบัว	๒๔. นายวิเชียร อุดมศักดิ์
๒๕. นายวิรัตน์ กัลยาศิริ	๒๖. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
๒๗. นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ	๒๘. นายสงวน พงษ์มณี
๒๙. นายสรวงค์ เทียนทอง	๓๐. นายสัญญาชัย อินทรสุด
๓๑. นายสุนัย จุลพงศธร	๓๒. นายอัครชัย วันไชยธนวงศ์
๓๓. นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์	๓๔. นายอรรถพร พลบุตร
๓๕. นายอรรถวิชัย สุวรรณภักดี	๓๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรยา สิงห์สงบ

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียน
มาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) นิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ

(นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ)

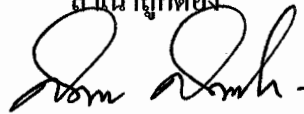
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำนักกรรมการ ๒

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๐๖-๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๐๗

สำเนาถูกต้อง

(นายสามารถ คัมภีรานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

ณัฐนันท์/ร่าง

พรวิวัฒน์/พิมพ์

สายพิน/ตรวจ

ทานครั้งที่ ๑

ณัฐนันท์

ศิณห์

ทานครั้งที่ ๒

ณัฐนันท์

ณัฐกฤษ

ทานครั้งที่ ๓

ณัฐนันท์

สายพิน

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๒ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติองค์กรปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. .... (นายเจริญ จรรย์โกมล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาโดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) เป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายนิพิฐ อินทรสมบัติ	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายพีรพันธุ์ พาลุสุข	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายวิรัตน์ กัลยาศิริ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายชาญชัย ประเสริฐสุวรรณ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) นายธนา ชีรวินิจ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๗) นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
(๘) นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๙) นายประชา ประสพดี	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๐) นายวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้ง นางณัฐนันท์ ก้องประวัติ นิติกร ๖ กลุ่มงาน คณะกรรมการการทหาร สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๓. ผู้ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

- นายพงษ์อาจ ตรีกิจวัฒนากุล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและระเบียบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

๔. ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

- นายอัครพงษ์ เวชยานนท์ นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ สำนักงานกิจการยุติธรรม

๕. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผู้เสนอคำแปรญัตติจำนวน ๒ คน คือ

(๑) นางผุสดี ตามไท

(๒) นายนคร มาฉิม

๖. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นายอภิชาติ ตัณฑีเศรษฐ์ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้เพิ่มเติมความ
ในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการปฏิรูปกฎหมาย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย”

มาตรา ๔ มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น และมีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายกมล บันไดเพชร (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความ
ในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ทบทวนปฏิรูปกฎหมายของต่างประเทศซึ่งมีผลไปเพื่อการพัฒนาประเทศไทยในเชิง
สหวิทยาการของประเทศไทย และมีส่วนร่วมของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน
โดยดำเนินการบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่ได้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย เพื่อให้กฎหมายและตราบังคับใช้
กฎหมาย เป็นไปอย่างสอดคล้องกับบริบท เศรษฐกิจ มีประสิทธิภาพ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพ
ของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ การปฏิรูปกฎหมาย หมายถึง
การดำเนินการใด ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายให้เกิดความเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ
ประเทศชาติและประชาชน ไม่ว่าจะเป็นในด้านการร่างกฎหมาย การปฏิบัติการตามกฎหมาย การบังคับใช้
กฎหมาย การวินิจฉัยกฎหมาย หรือการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายทั้งระบบ โดยมีหลักพิจารณา ดังนี้

- (๑) มีการดำเนินการอย่างเป็นอิสระ
- (๒) ดำเนินการบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาและการวิจัย
- (๓) คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- (๔) สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๕) สอดคล้องกับหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาล
- (๖) สอดคล้องและให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน
- (๗) สอดคล้องและทันต่อสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงของอารยประเทศ”

นายกมลวิศว์ แก้วแฝก (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความ
ในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ตำรวจภูธรทุกหน่วยต้องเข้าไปเพื่อการพัฒนาประชาชนทุกหน่วยในเชิง
สหวิทยาเขตตำรวจเป็นระบอบ และมีส่วนร่วมสหทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน
โดยดำเนินการบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัย เพื่อให้ทุกหน่วยและตำรวจชั้น
ทุกหน่วย เข้าไปด้วยศรัทธาเป็นธรรม เสมอภาค มีประสิทธิภาพ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพ
ของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ การปฏิรูปกฎหมาย หมายถึง
การดำเนินการใด ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายให้เกิดความเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ
ประเทศชาติและประชาชน ไม่ว่าจะเป็นในด้านการร่างกฎหมาย การปฏิบัติการตามกฎหมาย การบังคับใช้
กฎหมาย หรือการวินิจฉัยกฎหมาย หรือการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายทั้งระบบ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องเป็นไปตามการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยให้ยึดหลักดังนี้

- (๑) มีการดำเนินการอย่างเป็นอิสระ
- (๒) สอดคล้องกับหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาล
- (๓) ดำเนินการบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาและการวิจัย
- (๔) คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- (๕) สอดคล้องและให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน
- (๖) สอดคล้องและทันต่อสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงของอารยประเทศ”

นายคุณิน บุญสุวรรณ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความ
ในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ตำรวจภูธรทุกหน่วยต้องเข้าไปเพื่อการพัฒนาประชาชนทุกหน่วยในเชิง
สหวิทยาเขตตำรวจเป็นระบอบ และมีส่วนร่วมสหทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน
โดยดำเนินการบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัย เพื่อให้ทุกหน่วยและตำรวจชั้น
ทุกหน่วย เข้าไปด้วยศรัทธาเป็นธรรม เสมอภาค มีประสิทธิภาพ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพ
ของประชาชน กฎหมายที่ล้าหลัง กฎหมายที่ตราขึ้นโดยไม่ชอบด้วยหลักประชาธิปไตย กฎหมายที่ตราขึ้น
โดยขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ กฎหมายที่เปิดช่องให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม
ต่อบุคคล รวมทั้งกฎหมายที่ลดทอนสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน เหล่านี้ อยู่ในข่ายที่จะต้องทำการ

ปฏิรูปตามนัยและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เพื่อให้ที่มาของกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย และการวินิจฉัยกฎหมาย เป็นไปโดยชอบด้วยหลักนิติธรรมและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ยึดหลักดังนี้

- (๑) มีการดำเนินการอย่างเป็นอิสระ
- (๒) ดำเนินการบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาและการวิจัย
- (๓) คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- (๔) สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๕) สอดคล้องกับหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาล
- (๖) สอดคล้องและให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน
- (๗) สอดคล้องและทันต่อสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงของอารยประเทศ”

นายทศพล เพ็งส้ม นายธนา ชีรวินิจ และนายอรรถพร พลบุตร (กรรมาธิการ)

ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ทศวรรษปฏิรูปกฎหมายต้องเสร็จสิ้นไปเพื่อที่สหประชาชาติและสหประชาชาติในเชิง สหวิทยาทศวรรษสหประชาชาติและมีสหประชาชาติทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยดำเนินการบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัย เพื่อให้กฎหมายและทศวรรษปฏิรูปกฎหมาย เป็นไปโดยชอบด้วยหลักนิติธรรม เสรีภาพ สิทธิและเสรีภาพของประชาชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ การปฏิรูปกฎหมาย หมายถึง การดำเนินการใด ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายให้เกิดความเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการร่างกฎหมาย การปฏิบัติการตามกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย หรือการวินิจฉัยกฎหมาย หรือการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายทั้งระบบ โดยให้คำนึงถึงหลักในการดำเนินการดังนี้

- (๑) หลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) หลักความเป็นอิสระ
- (๓) หลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาล
- (๔) หลักการดำเนินการบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาและการวิจัย
- (๕) หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- (๖) หลักความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน”

นางผุสดี ตามไท ขอแปรญัตติ โดยขอเพิ่มความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ การปฏิรูปกฎหมายต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนากระบวนการกฎหมายในเชิง สหวิทยาทศวรรษอย่างเป็นระบบ และมีส่วนร่วมจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยดำเนินการบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัย เพื่อให้กฎหมายไม่ขัดรัฐธรรมนูญและ หลักการสิทธิมนุษยชน และการบังคับใช้กฎหมาย เป็นไปด้วยความเป็นธรรม เสมอภาค

มีประสิทธิภาพ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายนคร มาฉิม ขอแปรญัตติ โดยขอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ การปฏิรูปกฎหมายต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาาระบบกฎหมายในเชิง

สหวิทยาการอย่างเป็นระบบ และมีส่วนร่วมจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

โดยดำเนินการบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัย เพื่อให้กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย

เป็นไปด้วยความเป็นธรรม เสมอภาค มีประสิทธิภาพ และตัวชี้วัดที่จะต้องเคารพปฏิบัติบนพื้นฐานสิทธิและ

เสรีภาพของประชาชนเป็นหลักสำคัญ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายคมลวิศว์ แก้วแฝก (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕ ให้ให้ราชทัณฑ์และตำรวจรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

หมวด ๑ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น และมีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายกมล บันไดเพชร (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่ง รองประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกห้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๐ ทั้งนี้ โดยที่ ตัวชี้วัด ที่ กระทรวง ศึกษา วัฒนธรรม กีฬา และ สพช

กรรมการต้องเป็นกรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาห้า คน

ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการ”

นายนิพิฏ์ อินทรสมบัติ นายวัลลภ นาคบัว นายวิษณุ วิษณุสุวรรณ นายพลินธ์ อัครวัฒน์พานางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ และนายสิญชัย อินทรสุด (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

นางผู้สติ ตามไท ขอแปรญัตติ โดยขอแก้ไขความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖ เป็นดังนี้
“มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ประกอบด้วย ประธานกรรมการ
คนหนึ่ง รองประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๐ ทั้งนี้ โดยต้องคัดเลือกที่ทรงมีส่วนร่วมของ
ทั้งหญิงและชาย”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายนคร มานิม ขอแปรญัตติ โดยขอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองของมาตรา ๖
เป็นดังนี้

“กรรมการต้องเป็นกรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาจำนวนสองหมื่นเก้าคน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๗

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายนิพิฏ์ อินทรสมบัติ และนายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สุวรรณ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น
โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๘

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น และมีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายนิพิฏ์ อินทรสมบัติ นายกมลวิศว์ แก้วแฝก และนายอภิชาติ ศักดิ์เศรษญ์
(กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้ตัดความใน (๑๐) ของมาตรา ๘ ที่คณะกรรมการ
เพิ่มขึ้นใหม่ออก

นายนคร มานิม ขอแปรญัตติ โดยขอให้ตัดความใน (๔) ของมาตรา ๘ ออก เป็นดังนี้

“(๕) ไม่เป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งของพรรคการเมือง”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางผู้สติ ตามไท ขอแปรญัตติ โดยขอแก้ไขความใน (๔) ของมาตรา ๘ เป็นดังนี้

“(๔) ไม่เป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งของพรรคการเมือง”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๘/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

(๓)

นายคณิต บุญสุวรรณ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความ
ในมาตรา ๘/๑ ที่คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

“มาตรา ๘/๑ ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการต้อง

(๑) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิก
สภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งของพรรคการเมือง

(๓) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ตรวจ
การแผ่นดิน

(๔) ไม่เป็นกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือโดยประกาศ
พระบรมราชโองการ

ในกรณีที่ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการมีลักษณะตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือ (๔)
นพช. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือข้าราชการพิเศษเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งไว้ ได้ต่อเมื่อผู้พ้นได้
สวสช. สวสท. สวสค. ผู้ได้รับเลือกจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อตนได้ลาออกจากการเป็นผู้มีลักษณะตาม (๑) (๒)
หรือ (๓) หรือ (๔) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกภายใน
เวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยได้รับความเห็นชอบให้เป็นกรรมการ และให้ดำเนินการสรรหาและเลือก
กรรมการใหม่แทน”

มาตรา ๙

มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นางผุสดี ตามไท ขอแปรญัตติ โดยขอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๙
เป็นดังนี้

“มาตรา ๙ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเชิงทศวงไม่ใช้ตำแหน่ง
หน้าที่ให้คนหรือให้โทษแก่บุคคลใดหรือคณะบุคคลใด รวมทั้งต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติ
และประชาชนเป็นสำคัญ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายนิพิฏ์ อินทรสมบัติ นายวัลลภ นาคบัว นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ นายพลินธุ์ อัครวัฒน์พานิช
และนางพงษ์สวาท ภายอรุณสุทธิ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๑๑

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายมานิตย์ จิตต์จันทร์กลับ และนายจารุพงศ์ เรืองสุวรรณ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑ กรรมการมีวาระอยู่ในตำแหน่งทสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง เว้นแต่ที่ทรงพระที่ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาให้สิ้นวาระอยู่ในตำแหน่งสองปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ทั้งนี้ ให้ที่ทรงพระดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว”

นายนิพิฏ์ อินทรสมบัติ นายวัลลภ นาคบัว นายวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ นายพลสินธุ์ อัครวิวัฒนาพร และนางพงษ์สวาท ภายอรุณสุทธิ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายนิพิฏ์ อินทรสมบัติ นายวัลลภ นาคบัว นายวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ นายพลสินธุ์ อัครวิวัฒนาพร นางพงษ์สวาท ภายอรุณสุทธิ และนายสฤษดิ์ อินทรสุต (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายนิพิฏ์ อินทรสมบัติ นายวัลลภ นาคบัว นายวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ นายพลสินธุ์ อัครวิวัฒนาพร นางพงษ์สวาท ภายอรุณสุทธิ และนายสฤษดิ์ อินทรสุต (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๑๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕

ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายขจิตร์ ชัยนิคม และนายประกิจ พลเดช (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขความในมาตรา ๑๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาหรือคณะอนุกรรมการ หรือมอบหมายให้กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ได้รับมอบหมายได้”

มาตรา ๑๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ นายวัลลภ นาคบัว นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สุวรรณ นายพิษณุ อัสววัฒน์นพร นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ และนายสัตย์ชัย อินทรสุด (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงความใน (๔) ของมาตรา ๑๔ ไว้ตามร่างเดิม เป็นดังนี้

“(๔) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับแผนการให้มีกฎหมาย หรือการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย โดยพิจารณาภาพรวมของกฎหมายในเรื่องนั้นหรือกลุ่มกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีความสัมพันธ์กันในเรื่องนั้น”

นายกมลวิศว์ แก้วแฝก นายขจิตร์ ชัยนิคม นายคณิน บุญสุวรรณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรษา สิงห์สงบ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้เพิ่มความใน (๕) ของมาตรา ๑๔ เป็นดังนี้

“(๕) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ศาล องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ทั้งนี้ อาจจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานและประชาชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย”

นายขจิตร์ ชัยนิคม (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความใน (๖) ของมาตรา ๑๔ เป็นดังนี้

“(๖) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินการในการร่างกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตวงหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมาธิการยกร่างฯต้องการพัฒนาเอกชนและสมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง”

หมวด ๒ คณะกรรมการสรรหา

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น และมีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ และนางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

นายธนา ชีรวินิจ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕ ในทศวรรษตั้งตั้งทศวรรษ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการจำนวนสิบสองคน ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอรายชื่อเป็นกรรมการจำนวนแปดคนประกอบด้วย”

นายอรรถวิทย์ สุวรรณภักดี (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความใน (๔) ที่คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ และวรรคสอง ของมาตรา ๑๙ เป็นดังนี้

“(๔) ผู้แทนองค์การเอกชนและองค์กรวิชาชีพ คัดเลือกกันเองให้เหลือสามคน องค์การและองค์กรตาม (๓๔) ต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคลและได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานกำหนด ทั่วยุทธศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์หลักสหสาขาวิชา ให้ขึ้นทะเบียนเพื่อใช้สิทธิเลือกตั้งในคราวใดก็ตามหนึ่งเท่านั้น”

นายนคร มานิม ขอแปรญัตติ โดยขอแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๔) ของมาตรา ๑๙ เป็นดังนี้

“(๔) ผู้แทนองค์กรอิสระ ผู้แทนศาลรัฐธรรมนูญ ผู้แทนผู้ตรวจการแผ่นดินผู้แทน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้แทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้แทนคณะกรรมการการเลือกตั้งองค์กรละหนึ่งคน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๒๐

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ นายวัลลภ นาคบัว นายวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ และนายพลิชฐ์ อัสววัฒนพร (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

หมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑

ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายนิคม เชาวักตติโสภณ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง ของมาตรา ๒๑ เป็นดังนี้

“กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครอง และประโยชน์ตอบแทนไม่แพ้สหสาขาวิชาตามที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน”

มาตรา ๒๒

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายกมล บันไดเพชร (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๒๓

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายประกิจ พลเดช (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๒๔

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายนิพิฏ์ อินทรสมบัติ นายวัลลภ นาคบัว นายพิชัย อัครวัตตนาพร นางพงษ์สวาท ภายอรุณสุทธิ และนายอภิชาติ ตักติเศษฐ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

นายจิตร ชัยนิคม และนายคณิน บุญสุวรรณ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง ของมาตรา ๒๔ เป็นดังนี้

“เลขาธิการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ รวมทั้งคุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดและมาตรา ๘/๑”

มาตรา ๒๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๑

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๔ ความสัมพันธ์กับรัฐบาลและรัฐสภา

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๒

มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายนคร มาฉิม ขอแปรญัตติ โดยขอแก้ไขเพิ่มความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๓๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปี ซึ่งต้องแสดงรายละเอียดแผนงานและผลการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนอุปสรรคและแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

รวมทั้งร่างกฎหมาย ข้อเสนอ ข้อเสนอแนะที่จะปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย	ผู้แปรญัตติขอสงวน
<u>มาตรา ๓๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>บทเฉพาะกาล</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๖</u>	ไม่มีการแก้ไข

๗. ข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายฉบับนี้ เริ่มตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วเห็นว่าควรมีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญควรทราบหรือควรปฏิบัติไว้ท้ายรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

คณะกรรมการได้พิจารณาเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายฉบับนี้ แล้วเห็นว่าควรแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. .... เป็นดังนี้

“เหตุผล

โดยที่มาตรา ๘๑ (๓) ประกอบกับมาตรา ๓๐๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้รัฐต้องจัดให้มีกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกฎหมายที่ดำเนินการเป็นอิสระ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายของประเทศและปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ โดยต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายนั้นประกอบด้วย รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการร่างกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

(๑๓)

๘. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและข้อสังเกตของ
คณะกรรมการการวิสามัญ มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายธนา ชีรวินิจ)

เลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๘๑ (๓) ประกอบกับมาตรา ๓๐๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐต้องจัดให้มีกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกฎหมายที่ดำเนินการเป็นอิสระ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายของประเทศ ปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการร่างกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูป
กฎหมาย พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการปฏิรูปกฎหมาย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

มาตรา ๔ ทารปฎิรูปกฎหมายต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาประเทศไทยในทุกมิติ
สหวิทยาการอย่างบูรณาการและมีส่วนร่วมจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน
โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของสังคมที่ได้อรรถประโยชน์ที่สูงสุด เพื่อให้กฎหมายและตัวบทใช้
กฎหมาย เป็นไปด้ยสอดคล้องกับธรรม และอรรถ มีประสิทธิภาพ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพ

ของประชาชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ การปฏิรูปกฎหมาย หมายถึง การดำเนินการใด ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายให้เกิดความเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ ประเทศชาติและประชาชน ไม่ว่าจะเป็นในด้านการร่างกฎหมาย การปฏิบัติการตามกฎหมาย การบังคับใช้ กฎหมาย หรือการวินิจฉัยกฎหมาย หรือการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายทั้งระบบ โดยให้คำนึงถึงหลัก ในการดำเนินการดังนี้

(๑) หลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) หลักความเป็นอิสระ

(๓) หลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาล

(๔) หลักการดำเนินการบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาและการวิจัย

(๕) หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

(๖) หลักความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน

(๗) หลักความสอดคล้องและทันต่อสถานการณ์ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของประเทศ

และอารยประเทศ

มาตรา ๕ ให้นำยกฤษฎมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ประกอบด้วย ประธานกรรมการ คนหนึ่ง รองประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกห้าห้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๐ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงทวิส่วนร่วมของ ทั้งหญิงและชาย

กรรมการต้องเป็นกรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาสำหรับสหสวตชน

ให้เลขานุการเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

มาตรา ๗ กรรมการต้องเป็นผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึง การเป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้วทวิทวิศตตวิ รัฐตตตตต เศรษฐตตตตต สังคตตตตต และวิทตตตตต หรือด้วทวิอื่นอันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปกฎหมาย

ในกรณีที่ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการมีลักษณะตาม (๑) (๒) หรือ (๓) นายกรัฐมนตรีจะนำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งได้ต่อเมื่อผู้นั้นได้ลาออกจากการเป็นผู้มีลักษณะตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยได้รับความเห็นชอบให้เป็นกรรมการ และให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการใหม่แทน

มาตรา ๙ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง รวมทั้งต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

กรรมการต้องไม่ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือประพฤติชั่ว หรือกระทำการใดอันเป็นการกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่หรือเสื่อมเสียถึงเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่

มาตรา ๑๐ กรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาต้องไม่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหรือประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่นในลักษณะที่ขัดขวางหน้าที่ราชการหรือทำให้กรรมการผู้นั้น ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาได้

มาตรา ๑๑ กรรมการมีวาระอยู่ในการดำรงตำแหน่งทศวรรษละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง เว้นแต่กรณีการที่ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาให้สิ้นวาระอยู่ในตำแหน่งสองปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ทั้งนี้ ให้กรรมการดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการคนใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการคนเดิม ให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการใหม่เป็นการล่วงหน้าตลวงสองสัปดาห์ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน และไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันก่อนครบวาระ

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๘/๑

(๔) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ โดยให้กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่แทนก็ได้

ทรงพระที่นั่งได้รับแต่งตั้งตามบรรดาศักดิ์ ถ้ามีบรรดาศักดิ์อยู่ไม่ถึงสองปีขอฯได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่บรรดาศักดิ์

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการตามวรรคสอง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหกสี่คน

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการประชุมร่วมกันเพื่อคัดเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการ แล้วแต่กรณี แล้วแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบ เพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

ตัวบทในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกรณีที่ประชาชนทรงขอหรือร้องขอประชาชนทรงขอเป็นทรงขอที่ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาและต้องพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสองโดยอัตโนมัติ

มาตรา ๑๔ การประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหรือกรรมการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะเรื่องหรือคณะอนุกรรมการ หรือมอบหมายให้กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่ได้รับมอบหมายได้

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการ คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมาย มีอำนาจสั่งหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดชี้แจงข้อเท็จจริงหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการได้

มาตรา ๑๗ ให้กรรมการได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ให้กรรมการเฉพาะเรื่องและอนุกรรมการตามมาตรา ๑๕ ได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) สืบค้น ศึกษา และวิเคราะห์ทางวิชาการ รวมตลอดทั้งวิจัยและสนับสนุนการวิจัย เพื่อประโยชน์ในการวางเป้าหมาย นโยบาย และจัดทำแผนโครงการและมาตรการต่าง ๆ ในการดำเนินการตาม (๒)

(๒) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายของประเทศ รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย

(๓) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแผนการตรากฎหมายที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อประกอบการพิจารณา

(๔) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแผนการให้มีกฎหมาย หรือการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย โดยพิจารณาภาพรวมของกฎหมายในเรื่องนั้นหรือกลุ่มกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีความสัมพันธ์กันในเรื่องนั้น

(๕) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ศาล องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ทั้งนี้ อาจจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานและประชาชนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

(๖) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินการในการร่างกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๗) ออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน การรักษาการแทนและการปฏิบัติกรแทน การกำหนดอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทน สวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และการดำเนินการอื่นของสำนักงาน

(๘) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา และสาธารณชน

(๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภามอบหมาย

หมวด ๒

คณะกรรมการสรรหา

มาตรา ๑๙ ในการแต่งตั้งกรรมการ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการจำนวนสิบสองหรือคน ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอรายชื่อเป็นกรรมการจำนวนแปดเจ็ดคนประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) ผู้แทนคณาจารย์ประจำซึ่งสอนในสาขาวิชานิติศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีการสอนระดับปริญญาในสาขาวิชานิติศาสตร์ คัดเลือกกันเองให้เหลือสองคน

(ก) ในสภามหาบัณฑิตยสภาของรัฐ และมีที่ปรึกษาในระดับปริญญาโทในสาขา
วิชานิติศาสตร์ ดัดเลือกทั้งของรัฐให้เหลือสองคน และ

(ข) ในสภามหาบัณฑิตยสภาของเขตชนที่เป็นนิติบุคคล และมีที่ปรึกษาในระดับ
ปริญญาโทในสาขาวิชานิติศาสตร์ ดัดเลือกทั้งของรัฐให้เหลือสองคน

(๓) ผู้แทนองค์การเอกชนที่ดำเนินการโดยมิใช่เป็นสหกรณ์หรือสหวิสาหกิจ
ของประชาชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักด้านแรงงาน ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
และด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยดัดเลือกทั้งของรัฐให้เหลือด้านละหนึ่งคน รวมเป็นสี่คน ผู้ทรงคุณวุฒิ
ซึ่งเป็นตัวแทนของพรรคการเมืองในสภาผู้แทนราษฎร พรรคละหนึ่งคน คัดเลือกกันเองให้เหลือสองคน

(๔) ผู้แทนองค์กรเอกชนและองค์กรวิชาชีพ คัดเลือกกันเองให้เหลือสามคน

องค์กรตาม (๓) ต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคลและได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงาน
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานกำหนด ตัวองค์กรโดยมิใช่วัตถุประสงค์หลักสหภาพ
ให้ขึ้นทะเบียนเพื่อใช้สิทธิเลือกตั้งในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งเท่านั้น

ให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ
สรรหา และคัดเลือกกรรมการสรรหาอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา

กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ

ให้สำนักงานทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือก
กรรมการ

มาตรา ๒๐ ในการคัดเลือกกรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคัดเลือก
บุคคลผู้มีความรู้หรือมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ตามมาตรา ๗ รวมทั้งมีคุณสมบัติและ
ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ สี่คนชนชาติต่าง

เมื่อได้ดัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการพรรคพรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งประชุม
เพื่อสรรหาพรรคพรรคอื่นชนชาติต่างเพื่อปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

เมื่อได้มีการคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการครบจำนวนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งทั้งหมด
ประชุมร่วมกันเพื่อคัดเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการคนหนึ่งและรองประธานกรรมการคนหนึ่ง

ให้คณะกรรมการสรรหาแจ้งรายชื่อประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และ
กรรมการ พร้อมหลักฐานแสดงคุณสมบัติให้เห็นว่าเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง
ตามมาตรา ๗ และความยินยอมของบุคคลดังกล่าวต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูล
เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ให้นายกรัฐมนตรีประกาศรายชื่อคณะกรรมการในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๔ ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้ง
และถอดถอนเลขาธิการ

เลขาธิการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ และมาตรา ๘/๑ รวมทั้ง
คุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารจัดการ
องค์กร

มาตรา ๒๕ เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง
และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้

มาตรา ๒๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๕ เลขาธิการ
พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) มีอายุครบหกสิบปี
- (๓) ลาออก
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาของศาลใดศาลหนึ่งให้จำคุก
- (๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง
- (๗) คณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวน
กรรมการทั้งหมดให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง บกพร่องในหน้าที่
อย่างร้ายแรงหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๒๗ สำนักงานมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้
  - (๒) รายได้และผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการและสำนักงาน
  - (๓) รายได้และดอกผลจากทรัพย์สินของสำนักงาน
  - (๔) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้แก่สำนักงาน
- รายได้ของสำนักงานไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและ
กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน คณะกรรมการอาจ
ขอให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการหรือพนักงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐสั่ง
ให้ไปช่วยปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานได้เมื่อข้าราชการหรือพนักงานผู้นั้นยินยอม โดยจะให้ไปช่วย
ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา บางเวลา หรือนอกเวลาก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้ถือว่าข้าราชการหรือพนักงาน

ผู้นั้นไปปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ให้ถือว่าข้าราชการและพนักงานผู้นั้นเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน

คณะกรรมการอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๒๙ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงานได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสำนักงานหรือที่มีผู้บริจาค ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงาน ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๓๐ การบัญชีของสำนักงานให้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชี ตามแบบและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสำนักงาน ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ในการตรวจสอบภายใน ให้มีผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะ และให้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๑ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ในทุกรอบปีงบประมาณ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีอิสระที่คณะกรรมการแต่งตั้งโดยได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำบันทึกรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการ คณะรัฐมนตรี และรัฐสภา

ให้สำนักงานเป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

หมวด ๔

ความสัมพันธ์กับรัฐบาลและรัฐสภา

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปี ซึ่งต้องแสดงรายละเอียดแผนงานและผลการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนอุปสรรคและแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

พลุขรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร เศรษฐสภา และคณะกรรมการอาจขอให้กรรมการหรือเลขาธิการชี้แจงการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาได้

มาตรา ๓๓ ในการขอรับการจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนอคำขอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๔ ในพระราชพิธีนี้ ให้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกคณะกรรมการ ปฏิรูปกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ ปฏิรูปกฎหมาย ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการปฏิรูป กฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายตาม พระราชบัญญัตินี้เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๓๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของ สำนักงานกิจการยุติธรรมในส่วนของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปเป็นของ สำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้โอนลูกจ้างของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปเป็นพนักงาน ของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๖ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรมทำหน้าที่เลขาธิการจนกว่า จะมีการแต่งตั้งเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....